



**OLIWIA CZARNOCKA**

rzecznik patentowy  
POLSERVICE, Kancelaria Rzeczników Patentowych

# Badania patentowe

## Rodzaje i charakter

Prowadzenie działalności innowacyjnej wymaga usystematyzowanego podejścia do uzyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji patentowej i rynkowej. Bazy patentowe zawierają najczęściej pierwszą publikację informacji o istniejących rozwiązaniach technicznych i bardzo często wskazują trendy oraz kierunki rozwoju konkretnych obszarów techniki.

Informacje o patentach i zgłoszeniach, a także o ich stanie prawnym, są dosyć dobrze uporządkowane. Urzędy patentowe na całym świecie starają się systematyzować te dane według ustalonych wspólnych standardów dotyczących publikacji i klasyfikacji rozwiązań.

Informacja patentowa umożliwia monitorowanie rozwoju techniki na świecie, planowanie działalności badawczej i rozwojowej, śledzenie działalności firm konkurencyjnych, jak również unikanie kolizji z chronionymi rozwiązaniami innych osób. Wyróżnia się kilka rodzajów badań patentowych, które zostały opisane w dalszej części artykułu.

### Badanie stanu techniki

Badanie stanu techniki to rozeznanie stanu wiedzy zamieszczonej w literaturze patentowej oraz niepatentowej (np. publikacje naukowe), mające na celu określenie poziomu techniki dla danego obszaru. Badanie powinno poprzedzać podjęcie nierzadko kosztownej działalności badawczo-rozwojowej. Pozwala ono uzyskać również orientację odnośnie kierunków rozwoju danej dziedziny oraz ukierunkować badania w taki sposób, aby znaleźć pomysły dla nowych rozwiązań lub nowe pola zastosowania. Badanie to umożliwia też uzyskanie informacji o innych sposobach wykorzysty-

wania rozwiązania i nowych obszarach zastosowania, które dotychczas nie były obecne w przemyśle.

### Badanie zdolności patentowej

Badanie zdolności patentowej przeprowadza się najczęściej przed dokonaniem zgłoszenia patentowego. Umożliwia ono znalezienie rozwiązań najbardziej podobnych do badanego i pozwala ocenić szanse na udzielenie ochrony badanego rozwiązania. Jeśli badanie zdolności patentowej nie wskaże podobnych rozwiązań, automatycznie zwiększa to szanse uznania zgłaszanego rozwiązania za nowe. Jednak nawet gdy okaże się, że istnieją rozwiązania podobne do badanego, można starać się przewyciężyć ograniczenia i wady znanego rozwiązania przez dopracowanie zgłaszanego wynalazku.

### Badanie czystości patentowej

Badanie czystości patentowej to badanie przeprowadzane przed planowanym wprowadzeniem towaru na rynek. Pozwala ono ocenić, czy wprowadzane rozwiązanie nie będzie kolidowało z prawami ochronnymi należącymi do innych osób. W przypadku znalezienia rozwiązań potencjalnie kolidujących określa się stan prawny znalezionych dokumentów,

## ■ JEŚLI BADANIE ZDOLNOŚCI PATENTOWEJ NIE WSKAŻE PODOBNYCH ROZWIĄZAŃ, AUTOMATYCZNIE ZWIĘKSZA TO SZANSE UZNANIA ZGŁASZANEGO ROZWIĄZANIA ZA NOWE.

a także czasowy, terytorialny i przedmiotowy zakres ochrony, co umożliwia podjęcie decyzji o wprowadzeniu towaru na rynek, ewentualnie o podjęciu działań pozwalających na ominięcie ochrony lub pozyskanie licencji.

### **Badanie rodziny patentowej**

Badanie rodziny patentowej jest najczęściej przeprowadzane podczas negocjacji kupna lub licencji wynalazku. Badanie tego typu polega na określeniu zestawu wszystkich zgłoszeń dokonanych w różnych krajach, ale mających źródło w jednym zgłoszeniu patentowym. Rozeznanie takie pozwala na oszacowanie wartości

rozwiązania, i porównanie jej z wartością, jaką przypisuje mu jego właściciel.

### **Badanie systemów ochrony patentowej**

Ostatni rodzaj badań patentowych to badania systemów ochrony patentowej. Takie badanie pozwala na rozeznanie się w procedurach ochronnych różnych krajów. Wykonuje się je przed podjęciem działań zmierzających do uzyskania ochrony na danym terytorium. Badanie systemów ochrony patentowej umożliwia oszacowanie kosztów postępowania, możliwości przyspieszenia postępowania zgłoszeniowego czy szybkości wydania decyzji o udzieleniu prawa przez

dany urząd patentowy w danej technologii. Przykładowo wynalazki wspomagane komputerowo lub wynalazki dotyczące leków w niektórych krajach są traktowane bardzo restrykcyjnie i uzyskanie na nie ochrony jest bardzo trudne.

### **Podsumowanie**

Opisane w artykule przeprowadzane badania są badaniami wstępnymi i nie dają gwarancji, jednak pozwalają znacznie zwiększyć szanse na pomyślny przebieg postępowania zgłoszeniowego czy komercjalizacji.

Badania patentowe są bardzo przydatne w działalności innowacyjnej, jednak duży wzrost liczby zgłoszeń w każdym roku oraz specyficzny i dość trudny język zgłoszeń patentowych, a także brak dostępu do drogich baz komercyjnych sprawiają, że analizowanie dokumentacji patentowej może nastroczać wiele problemów osobom, które nie zajmują się profesjonalnie taką działalnością. ■

**Oliwia Czarnocka**